

INVEST EU - NEJVĚTŠÍ VEŘEJNOU MOCÍ ORGANIZOVANÝ ÚVĚROVÝ PODVOD V DĚJINÁCH

- CZ24 News | 10. března 2021

EU: Dnes budeme na plénu Evropského parlamentu hlasovat o návrhu nařízení, kterým se zavádí program Invest EU. V případě jeho schválení bude Evropská komise moci vybraným podnikům poskytovat záruky za úvěry až do celkového objemu 75 miliard eur.

Pokud by byl návrh nařízení napsán tak, aby umožňoval poskytovat záruky za úvěry pro všechny typy podniků, které byly postiženy ekonomickou krizí vyvolanou pandemií COVID-19, podpořil bych jej. Takový nástroj by firmám mohl pomoci přežít krizi a obnovit podnikání.

Metoda poskytnutí veřejné garance splacení dluhu z veřejného rozpočtu - v tomto případě rozpočtu EU - v případě insolventnosti dlužníka, je osvědčeným finančním nástrojem, který bývá použit jako ekonomická pomoc podnikům v době těžké hospodářské krize. Je to pro veřejné rozpočty výhodnější metoda podpory firem než nevratné dotace. S pomocí záruky firmy dosáhnou na nízké úroky. Mnohem nižší, než by jim banky byly ochotné dát bez tzv. rizikové premie. Vyspělé státy obvykle při podpoře soukromého sektoru kombinují dotace, státní záruky a příspěvky na úroky.

V případě záruk sice bývá část úvěrů, za něž se stát zaručil, nesplácená, což znamená, že je za zkrachovalého dlužníka zaplatí státní rozpočet. Velká většina zaručených úvěrů však bývá většinou plně splacena. Zaručené úvěry přitom firmám umožňují znovu rozjet výrobu nebo poskytování služeb a při tom zaměstnat lidi. Konečným důsledkem na tom stát profituje, protože mu klesnou náklady na podpory v nezaměstnanosti a získá i nějaké peníze z daní znovu rozjetých firem.

Hlasoval bych i pro návrh nařízení, které by touto formou umožnilo podpořit jen obory, které nejsou výdělečné, ale jsou veřejně prospěšné. Např. znovuvybudování nemocničních kapacit v infekčních odděleních nebo zřízení nových domovů pro seniory či jejich obnovu. V těchto případech bych s radostí podpořil i přímé rozdělování dotací z rozpočtu EU.

Jenže o tom bohužel dnes ani jiný den probíhající schůze EP hlasovat nebudeme. Komise nic takového nenavrhla. Podle návrhu nařízení, které dnes projednáváme, by orgány EU měly být zmocněny, aby více než polovinu záruk - 45 miliard eur - poskytly na úvěry firmám na „podnikatelské

záměry ekologizace ekonomiky“. Komise v důvodové zprávě uvádí, že má jít o projekty v oblastech, kde „trh selhává“. Z tohoto zdůvodnění je jasné, že má být dána záruka splacení úvěru z rozpočtu EU na projekty firem, o jejichž produkty nemají spotřebitelé zájem a jsou neprodejné. Ve výčtu jsou uvedeny např. alternativní zdroje energie jako solární a větrné elektrárny nebo dobíjecí stanice na elektromobily.

Další část záruk má být poskytnuta na projekty digitalizace, které nejsou za normálních okolností financovatelné bankami. Prostě proto, že v jejich případě hrozí vysoké riziko nesplacení úvěru. Většinou kvůli tomu, že jde o extrémně finančně náročné projekty, u nichž panuje důvodná pochybnost o tom, že spotřebitelé budou mít zájem o takto drahé služby. Asi nejznámějším příkladem jsou 5G mobilní sítě. Komise je proto také napsala do výčtu digitalizačních projektů, na něž by podle nařízení chtěla soukromým firmám dávat bankovní záruky.

Paradoxně pouze menší část záruk v objemu 12 miliard eur má být poskytnuta klasickým podnikům ze všech oborů, postižených ekonomickou krizí způsobenou pandemií COVID-19. Např. hotelům, restauracím, nebo výrobcům spotřebního zboží. U nich je přitom podstatně vyšší šance, že peníze použijí k obnově podnikání při němž opětovně zaměstnají lidi, kteří jsou dnes odkázáni na podpory v nezaměstnanosti. A hlavně, že z těchto firem opět budou plátcí daní.

Návrh nařízení bych byl se skřípěním zubů ochoten podpořit, pokud by byl poměr záruk pro klasické firmy a na „eko“ a „digi“ projekty obrácený. Tedy pokud by se ze 75 miliard eur „vyplytvalo“ na neefektivní půjčky na ekologizaci a digitalizaci jen 12 miliard eur, ale pokud by přitom 63 miliard bylo poskytnuto výrobcům potravin, oblečení, obuvi, a poskytovatelům služeb, které každý musíme občas používat. Třeba pro hotely, restaurace, kadeřnictví nebo autoservisy.

To co nám předložila ke schválení Komise, je však obří tunel. S vysokou mírou pravděpodobnosti lze očekávat, že velká část těchto půjček nebude nikdy splacena. A že tudíž dojde dojde k realizaci záruky EU. Což znamená, že nesplacené úvěry bude bankám muset proplatit rozpočet EU.

Schválený Víceletý fiskální rámec EU, který stanoví výdajové limity pro léta 2021 až 2027, však s ničím takovým nepočítá. V rozpočtu EU není na splacení záruk žádná rezerva. Až nastane okamžik placení, bude nutné volit mezi dalšími škrtů v dotacích na Společnou zemědělskou politiku a ve strukturálních fondech, z nichž čerpá i ČR, a nutností zvýšení příspěvku členských států do rozpočtu EU. Nemusím připomínat, že příspěvky do rozpočtu EU odvádí vlády ze státních rozpočtů – tedy z peněz daňových poplatníků.

Program Invest EU lze stručně charakterizovat jako provádění Zeleného údělu „na sekeru“. V podstatě jde o největší veřejnou mocí organizovaný úvěrový podvod v dějinách. Tím, že z bankovního trhu stáhne na „eko“ a „digi“ projekty peníze, které by jinak mohly zamířit ke klasickým firmám na obnovu podnikání, hrozí v evropské ekonomice napáchat minimálně stejně velké škody jako divoká privatizace v 90. letech 20. století. Pro tuto obří loupež hlasovat nemohu a nebudu.

Autor: MUDr. Ivan David europoslanec SPD

Zdroj: <http://www.nwoo.org/>